

battens Goder, men derimod, at den Jernbane, som allerede er vedtaget og allerede er under Arbejde, kun er fjernet nogle faa Mile derfra, og at man i Forbindelse dermed har en god Vandvei til Randers, og en ganske udmærket Chaussee til Narhuus.

Jacobæus: Jeg skal tillade mig nogle faa Bemærkninger i Anledning af, hvad den høitærede Minister har bemærket, idet jeg maa hvtre min Glæde og Tilfredshed over, at den Anskuffelse, jeg har hvtret om Sidebanen fra Narhuus til Silkeborg, har fundet Medhold af den høitærede Minister, og at denne Anskuffelse ogsaa deles af de Ingeniører, der have undersøgt og bedømt denne Sag. Jeg har ikke kunnet undlade ved denne Leilighed ogsaa at hvtre mig om den Skildring, der er givet af den Egn, hvori jeg har boet i over 20 Aar, fordi denne Skildring kun lidet svarer til Virkeligheden, og fordi den har været Frugten af en hurtig Bedømmelse, der skulde veilede, men som efter min Mening ikke har kunnet det. Jeg har derfor, som sagt, ikke kunnet undlade paa hele Egnens Vegne at lade dette Punkt gaae upaatalt forbi. Angaaende Trafiken paa disse Søer og den Udvidelse deraf, som Kanaliferingen af Terrainet fra Fuldbro til Ny Mølle vilde medføre, saa deler jeg ikke den Anskuffelse, som den høitærede Minister har. Jeg kan efter min Erfaring og efter de Meddelelser, jeg har faaet, ikke see noget Andet, end at den ikke vil bidrage til at lette den indre Frefvents i Sylland, hvad jeg maa ansee for ønskelig. Jeg lægger megen Vægt paa, hvad den høitærede Minister nys har sagt — hvilket forunderligt nok har fundet Modsigelse paa andre Steder — at den forbedrede Kommunikation gjør sig strag gjældende paa et Lands Udvikling. Man har saaledes sagt, at der dog gaaer Jernbaner igjennem Egne i Thyfland, f. Ex. over Vimeborger Heide, og at dette slet ikke har fremkaldt nogen Forbedring i Kulturforholdene der. Ja, det er ganske naturligt; thi naar en Egn ikke kan kultiveres, saa vil Kultur ikke kunne bringes frem derved at der anlægges Jernbaner; men hvor Omstændighederne ere til at udvikle Kulturen, der er det aabenbart, at den lette Forbindelse med

dens environs maa fremkalde Kultur, og derpaa have vi ikke noget større Lokalbeviis for os; det jeg veed, end netop i den Egn, hvor jeg boer, thi det, at Gudenaen flyder dergjennem, er det, som har bidraget saa meget til, at Mange udenfor Bondestanden have sammentjagt Eiendomme og bragt en Kultur frem, saa at den i mange Henseender, hvad Kulturmethoden og det hele Udbytte angaaer, nu staaer langt bedre, end vi finde det paa mange andre Steder i Landet.

Frandsen: Jeg for mit Vedkommende vilde foretrække Ostbanen; men efter de Udtalelser, vi have hørt af den høitærede Minister, vil jeg stemme for Fuldbrobanen. Der næst vilde jeg tillade mig at spørge den høitærede Minister, om det ikke er saa, at, naar der har været Tale om, at Fuldbrobanen anlægges, for at komme den vestlige Deel imøde, saa har der ikke derved været meent den heelt vestlige Deel, men derimod kun — hvad der ligger noget vest for Banen (Indenrigsministeren: Ja!). Tillige vilde jeg gjerne vide, hvorvidt den høitærede Minister mener, at Anlægget af en Jernbane til Silkeborg kan være til Præjudice for en Forsættelse af Banen til Holstebro og Sønderpaa.

Indenrigsministeren: Ja, dertil kan jeg naturligvis ikke svare Andet, end at i teknisk Henseende vil det ikke være til Præjudice, men selvfølgelig kunne de samme Penge ikke bruges til en Bane til Silkeborg og til en Bane Syd paa. Altsaa, jo Mere der er givet ud i Forveien til Jernbaner, desto Mindre bliver der tilovers til andre Baner; det er jo et Svær, som iøvrigt Enhver kan give sig selv. Som sagt, i teknisk Henseende er der ingen Hindring, men det er klart, at Optagelsen af nye Linier bliver mere udsuget, jo flere Penge der nu gives ud. Jeg skal imidlertid benytte denne Leilighed til at bemærke, at jeg fornødig har modtaget alle de specielle Nivellementer, Beregninger, Overflag, Kort over Stigninger osv., kort sagt, det fuldstændige Projekt for en Bane fra Holstebro Syd paa; men paa den anden Side maa jeg, for ikke at fornægte den Virkelighed, som jeg altid bestræber mig for at iagt-